

ผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองท้องถิ่น: กรณีศึกษาประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

Local Politicians Conflicts of Interest: The Case Study of the Population in Hatyai Municipality

วันเฉลิม ว่องสนั่นศิลป์^{1*}

Wanchaloem Wongsanansin^{1*}

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecturer, Faculty of Law, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: Wanchlearn@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ และ (3) เพื่อศึกษาผลกระทบต่อประชาชนทั้งด้านบวกด้านลบที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ที่มีสิทธิเลือกตั้งและมีอายุ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไปจำนวน 400 คน และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sample) ในกลุ่มตัวอย่างแต่ละเขต จากทั้งหมด 4 เขต เขตละ 100 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18 – 30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคยออกไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครหาดใหญ่ (สท.) มีบทบาทหน้าที่ในครอบครัว คือ เป็นสมาชิกในครอบครัว/ผู้อาศัย โดยกลุ่มตัวอย่าง ติดตามเกี่ยวกับข่าวสารของทางเทศบาลนครหาดใหญ่ผ่านทางสื่อต่างๆ เป็นบางครั้ง เข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้ลงสมัครเข้ามาทำงานในเทศบาลนครหาดใหญ่ เป็นบางครั้ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยติดต่อกับเทศบาลนครหาดใหญ่ กระทำกิจกรรมทางการเมือง โดยมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติในลักษณะการไปเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่น หรือ ส.ส. หรือ ส.ว. และ (2) พฤติกรรมการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบเห็นหรือได้ยิน/ได้ฟังจากการบอกเล่า หรือจากสื่อต่างๆ ในทางการเมืองมีผลประโยชน์ทับซ้อน พฤติกรรมการทุจริต หรือส่อไปในทางทุจริต (3) ผลกระทบต่อประชาชนทั้งด้านบวกด้านลบที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นเป็นเรื่องน่ารังเกียจหากพบเห็นหรือได้ยิน/ได้ฟังเกี่ยวกับพฤติกรรมการทุจริต หรือส่อไปในทางทุจริต สาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเพิกเฉย เพราะแจ้งเบาะแสและร้องเรียนไป ก็ไม่ได้รับการตรวจสอบ หรือปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจัง ต้องการให้เทศบาลนคร

หาดใหญ่ ดำเนินการหรือปรับปรุงการ การตอบสนองต่อข้อร้องเรียน โดยตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขให้ ถูกต้อง เร่งดำเนินการกับผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง และแจ้งผลให้ผู้ร้องทราบโดยเร็ว

คำสำคัญ: ผลประโยชน์ทับซ้อน นักการเมืองท้องถิ่น เทศบาลนครหาดใหญ่

Abstract

The purposes in this research of Local Politicians Conflicts of Interest were to 1) To study the level of political participation of the population in Hatyai municipality. 2) To study the behavior of local politicians conflicts of interest in Hatyai municipality and 3) To study the impact on people, both positive and negative, resulting from conflicts of interest.

This research is following a quantitative research design using in the representative sample, the election of Hatyai population usually votes and the 400 voters are over 18 years with a simple random sampling. 100 people in each representative sample from 4 departments and the data were analyzed using by frequency and percentage.

The research found that the most representative sample are women aged 18 – 30 years. They recently students, graduated with a bachelor's degree, working and their salaries are lower than 5,000 baht. 1) The level of political participation of the representative sample used to elect members of Hatyai council. They sometimes followed the news from Medias and joined speechifying of the candidates. The most representative sample have never contacted to Hatyai municipality or joined political activities by the political participation at local and national levels to elected local representatives, members of the parliament and senators. And 2) The behavior of local politicians conflicts of interest in Hatyai municipality found that the most representative sample have seen or heard from medias about conflict of interest, the corrupt behavior or implied in corruption. 3) The impact on people, both positive and negative, resulting from conflicts of interest found that the most representative sample have the same opinion as despicable if they see and hear about the corruption. The cause that made them negligent is they have never got checkup the clues complains or improve the problems seriously. They would like the Hatyai municipality to improve and take serious against offenders and inform to the petitioners immediately.

Keywords: Conflicts and interest, Local politicians, Hatyai municipality

บทนำ

ผลประโยชน์ทับซ้อน นับเป็นการคอร์รัปชันรูปแบบใหม่ที่เรียกว่าการคอร์รัปชันเชิงโครงสร้าง โดยที่ฝ่ายการเมืองกำหนดโครงการหรือดำเนินนโยบายใดๆ แล้วส่งผลให้ตนเองหรือบุคคลใกล้ชิดหรือพวกพ้องได้ประโยชน์ โดยไม่อาจเอาผิดทางกฎหมายได้ จนมีผู้กล่าวว่าการคอร์รัปชันในปัจจุบันเป็นไปใน

ลักษณะที่กว้างขวางขึ้น และเกี่ยวกับนโยบายหรือกฎเกณฑ์ในสังคมที่จะมีผลกับประชาชนโดยส่วนรวม จากการศึกษาปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นการทำที่ไม่ผิดกฎหมาย หากเป็นเพียงแต่เป็นการใช้ช่องอำนาจ บริหารของผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะในทางที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มที่ตนใกล้ชิดด้วย เช่น ธุรกิจ ในครอบครัว จึงเกิดเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตน

ดังนั้น ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนจึงตั้งอยู่บนพื้นฐานจริยธรรม ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งสาธารณะนั่นเองว่าจะทำอย่างไรให้การตัดสินใจดำเนินนโยบายสาธารณะตั้งอยู่บนพื้นฐาน ความเป็นกลางและประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด การตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำใดของผู้ ดำรงตำแหน่งสาธารณะจึงถือเป็นประเด็นสำคัญของปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ที่จะทำอย่างไรให้การ ทำงานของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและการมีธุรกิจส่วนตัวแยกออกจากกันได้ หรือได้รับ ผลกระทบน้อยที่สุด

จากผลกระทบของผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีต่อประโยชน์ส่วนรวม ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา ผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองท้องถิ่นกรณีศึกษาประชาชนในเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เนื่องด้วยเทศบาลนครหาดใหญ่ เป็นเทศบาลที่มีนโยบายการดำเนินงานต่างๆ มากมาย โดยต้องอาศัยการ มีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ และสอบถามถึงพฤติกรรมการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของ นักการเมืองในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ และผลกระทบทั้งด้านบวกด้านลบที่เกิดจากผลประโยชน์ทับ ซ้อนจากนักการเมืองท้องถิ่น โดยประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนคร หาดใหญ่
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่
3. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อประชาชนทั้งด้านบวกด้านลบที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และมีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือข้าราชการได้เปิดโอกาส ให้เงินหรือผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลต่อหน้าที่ และความรับผิดชอบที่จะต้องมีต่อสาธารณะ หรือ ในสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่รัฐมีผลประโยชน์ส่วนตัว และได้ใช้อิทธิพลหรือจะใช้อิทธิพลของตำแหน่ง หน้าที่ไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว หรือ สถานการณ์ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะมีผลประโยชน์ส่วนตัวอัน เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่หรือการใช้อิทธิพลทางการเมือง ในประเภทต่างๆ 7 ประเภทดังนี้ (1) การรับ ผลประโยชน์ต่างๆ (2) การธุรกิจกับตัวเองหรือเป็นคู่สัญญา (3) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่ง สาธารณะหรือหลังเกษียณ (4) การทำงานพิเศษ (5) การรู้ข้อมูลภายใน (6) การใช้สมบัติราชการเพื่อ ประโยชน์ของธุรกิจส่วนตัว (7) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

นักการเมืองท้องถิ่น หมายถึง บุคคลที่เป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นในการทำงาน ประสานกับหน่วยงานของรัฐบาลกับประชาชนเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

เทศบาลนครหาดใหญ่ หมายถึง เทศบาลที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะต้องดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เพื่อพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นอยู่ดีกินดี ได้รับความสะดวกสบายในการอยู่อาศัย การคมนาคม การประกอบอาชีพ โดยปรับปรุงบูรณะสาธารณูปโภคพื้นฐานและอื่นๆ อันนำมาซึ่งความอยู่ดีกินดีของประชาชนในท้องถิ่น จังหวัดสงขลา

หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นกระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำ ความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทาง

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

1.แนวคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน คือ การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of interest) คือสถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ ผู้บริหาร หรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรหรือหน่วยงานนั้นๆ ได้มีผลประโยชน์อันเป็นเรื่องส่วนตัว แต่ผลประโยชน์ดังกล่าวได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ อันเป็นผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจบนพื้นฐานที่เที่ยงธรรม เนื่องจากการยึดผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันของผลประโยชน์ คือ สถานการณ์ที่บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งอันเป็นที่ไว้วางใจ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในองค์กร ผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆ ต้องเลือกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ในวิชาชีพ ซึ่งทำให้ตัดสินใจยากในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติได้ การขัดกันของผลประโยชน์นี้สามารถเกิดขึ้นได้ แม้ไม่ส่งผลทางจริยธรรมหรือความไม่เหมาะสมต่าง ๆ และสามารถทำให้ทุเลาเบาบางลงได้ด้วยการตรวจสอบโดยบุคคลภายนอก

ดังนั้น อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าผลประโยชน์ทับซ้อน คือ สถานการณ์ที่ผู้มีตำแหน่งและอำนาจในการตัดสินใจ ไม่ใช่อำนาจอย่างอิสระเป็นกลางเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเนื่องจากมีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นอิสระและเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมโดยแท้จริง

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนโดยทั่วไปสามารถแบ่งออกเป็น 7 รูปแบบ ได้แก่

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Acceptance of Benefit) เช่น รับ ของขวัญ เงิน สนับสนุน เงินที่ลูกค้าของหน่วยงานบริจาคให้
2. การทำธุรกิจบริษัทของตน (Self-Dealing) หรือเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานตนเอง เช่น มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด
3. การทำงานหลังออกจากตำแหน่งที่สาธารณะหรือหลังเกษียณไปแล้ว (Post-Employment) เช่น ลาออกจาก หน่วยงาน ไปทำงานในหน่วยงานที่ดำเนินธุรกิจประเภทที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุมกำกับดูแล

4. การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) เช่น ตั้งบริษัทดำเนินการธุรกิจที่แข่งขัน หรือรับงานจากต้นสังกัด

5. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information) เช่น ใช้ประโยชน์จากข้อมูล ภายในเพื่อประโยชน์ตนเอง

6. การใช้สมบัติของหน่วยงานเพื่อเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using Employer's Property for Private Usage) เช่น การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว

7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork Barreling) เช่น รัฐมนตรีสังกัดอนุมัติ โครงการไปลงในเขตพื้นที่ เลือกตั้งตนเองเพื่อใช้หาเสียง รวมถึง ใส่ชื่อตนเองใน รัฐมนตรี ส.ส. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของทรัพย์สินสาธารณะ เช่น ถนน ที่พัก รอรถประจำทาง อ่างเก็บน้ำ สวนสาธารณะ เพื่อประโยชน์ทางการเมืองของตนเอง เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า หมายถึง การกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดโดยความเต็มใจไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ และไม่ว่าจะมีการจัดการอย่างไรเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ถูกกฎหมาย เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ

รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง 5 ประการ คือ

1. การออกเสียงเลือกตั้ง
2. การรณรงค์หาเสียง
3. การกระทำ ของแต่ละบุคคลเป็นเอกเทศต่อปัญหาทางการเมืองและสังคม
4. การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม
5. กิจกรรมที่ใช้ความรุนแรง และอาจเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

3. เทศบาลนครหาดใหญ่

นโยบายการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ (เทศบาลนครหาดใหญ่, 2558) ดังนี้

1. นโยบายเร่งด่วน จะมุ่งเน้น ด้านการป้องกันและบรรเทาอุทกภัย และ ด้านการจราจร
2. นโยบายด้านการพัฒนาสังคม จะส่งเสริมงานการพัฒนา ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสาธารณสุข การพัฒนาชุมชน และความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

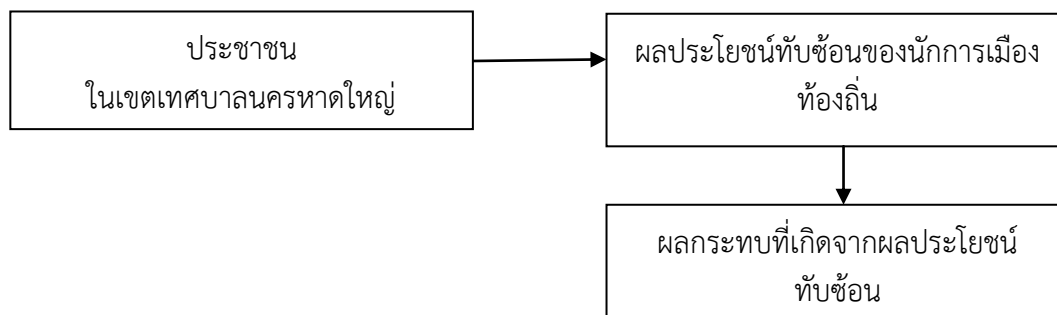
3. นโยบายด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ มีสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะความเป็นเมืองเกือบเต็มพื้นที่ ทำให้เกิดมลภาวะเพิ่มมากขึ้นทั้งเสียง น้ำ อากาศ ประกอบกับปัจจุบันโลกประสบกับปัญหาโลกร้อน ทำให้ภูมิอากาศเกิดการเปลี่ยนแปลงไป เกิดปรากฏการณ์ตามธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น เช่น อุทกภัย วิกฤติภัย ดังนั้น การเพิ่มพื้นที่สีเขียว จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ รักษาสภาพสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนให้กับประชาชน ทั้งนี้เพื่อการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีของเมือง ให้ประชาชนและผู้มาเยือนมีความสุข รู้สึกสบาย ที่พักอาศัยใน มหานครแห่งความสุข แห่งนี้

4. นโยบายด้านเศรษฐกิจ จะดำเนินการสานต่อการส่งเสริมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของท้องถิ่น ให้เจริญรุ่งเรือง โดยการกระตุ้นให้เกิดการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ทั้งในระดับประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียน พร้อมทั้งมุ่งเน้นการจัดหารายได้ให้กับเทศบาลเพื่อนำไปใช้จ่ายในโครงการต่างๆ และเสริมสร้างพัฒนารายได้ให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

5. นโยบายด้านการเมืองการบริหาร เป็นนโยบายที่มุ่งเน้นให้การบริหารกิจการเทศบาลมีความกะทัดรัด มีประสิทธิภาพ สามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวมเป็นหลัก รวดเร็ว ถูกต้อง และทั่วถึงเสมอภาพ เท่าเทียมกัน ตอบสนองต่อภารกิจของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริหาร โดยเน้นนำหลักธรรมาภิบาล คือ หลักนิติธรรม คุณธรรม ความคุ้มค่า มีส่วนร่วม รับผิดชอบ โปร่งใสตรวจสอบได้

6. นโยบายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จะดำเนินการสานงานต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งประเภท สาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลได้รับความสะดวกสบาย โดยมีเป้าหมายหลัก “น้ำไหล ไฟสว่าง ทางสะดวก พร้อมปิดคุระบายน้ำทั่วเขตเทศบาลนครหาดใหญ่”

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ที่มีสิทธิเลือกตั้งและมีอายุ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป จำนวน 108,282 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ที่มีสิทธิเลือกตั้งและมีอายุ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไปในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ จำนวน 400 คน โดยการ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้สูตรของ Yamane ที่มีค่าเฉลี่ยความน่าเชื่อถือได้ 95% ถือว่ามีความผิดพลาดมาตรฐานไม่เกิน 5 % ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = จำนวนตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่สามารถยอมรับได้

และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sample) ในกลุ่มตัวอย่างแต่ละเขต จากทั้งหมด 4 เขต เขตละ 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยการใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย เพื่อสำรวจตัวแปรต่าง ๆ ชุดคำถามทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ตอนที่ 3 พฤติกรรมทางการเมืองมีผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

ตอนที่ 4 ผลกระทบทั้งด้านบวกด้านลบที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อนจากนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม

การหาคุณภาพเครื่องมือ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย จำนวน 3 ท่าน พิจารณาและตรวจสอบ ว่ามีความสอดคล้องกับนิยามหรือไม่ หลังจากนั้นนำมาหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยาม (IC: Index of Consistency) และนำมาทดลองใช้ตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยวิธีการเก็บแบบสอบถามจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ในบริเวณเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ โดยเป็นกลุ่มเป็นบุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ลักษณะทางประชากรหรือภูมิหลังทางประชากร โดยทั่วไป โดยใช้สถิติ ซึ่งได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.50 มีอายุระหว่าง 18-30 ปี ร้อยละ 49.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 49.00 ประกอบอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 31.00 มีรายได้ น้อยกว่า 5,000-บาทต่อเดือน ร้อยละ 23.00

1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคยออกไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครหาดใหญ่(สท.) ร้อยละ 66.50 มีบทบาทหน้าที่ในครอบครัว คือ เป็นสมาชิกในครอบครัว/ผู้อาศัย ร้อยละ 49.50 โดยกลุ่มตัวอย่าง ติดตามเกี่ยวกับข่าวสารของทางเทศบาลนครหาดใหญ่ผ่านทางสื่อต่างๆ เป็นบางครั้ง ร้อยละ 48.00 เข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครเข้ามาทำงานในเทศบาลนครหาดใหญ่ เป็นบางครั้ง ร้อยละ 46.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยติดต่อกับเทศบาลนครหาดใหญ่ ร้อยละ 58.75 กระทำกิจกรรมทางการเมือง โดยมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติในลักษณะการไปเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่น หรือ ส.ส. หรือ ส.ว. ร้อยละ 60.50

(2) พฤติกรรมการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้ฟังจากการบอกเล่า หรือจากสื่อต่างๆ ในทางการเมืองมีผลประโยชน์ทับซ้อน พฤติกรรมการทุจริต หรือสื่อไปในทางทุจริต ร้อยละ 63.00 โดยที่กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ พบว่า ไม่เคยพบเห็น แต่เคยได้ยิน/ได้ฟังจากการบอกเล่าหรือจากสื่อต่างๆ ในพฤติกรรมของพนักงาน เจ้าหน้าที่ของเทศบาลนครหาดใหญ่ ที่เกี่ยวข้องกับการมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ร้อยละ 45.00

(3) ผลกระทบต่อประชาชนทั้งด้านบวกด้านลบที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นเป็นเรื่องน่ารังเกียจหากพบเห็นหรือได้ยิน/ได้ฟังเกี่ยวกับพฤติกรรมการทุจริต หรือสื่อไปในทางทุจริต ร้อยละ 76.00 สาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเพิกเฉยร้อยละ 62.50 เพราะแจ้งเบาะแส และร้องเรียนไป ก็ไม่ได้รับการตรวจสอบ หรือปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจัง ต้องการให้เทศบาลนครหาดใหญ่ ดำเนินการหรือปรับปรุงการ การตอบสนองต่อข้อร้องเรียน โดยตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง เร่งดำเนินการกับผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง และแจ้งผลให้ผู้ร้องทราบโดยเร็ว ร้อยละ 74.50

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กระทำกิจกรรมทางการเมือง โดยมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ในลักษณะการไปเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่น หรือ ส.ส. หรือ ส.ว. ร้อยละ 60.50 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิชาย รัตนติลก ภูเก็ต (2541 : 143) กล่าวว่า การออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นการแสดงออกในลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่แทบไม่ต้องลงทุน ด้านแรงงานหรือกำลังทรัพย์แต่การที่คนไม่ออกไปใช้สิทธินั้นอาจเกิดจากความเบื่อหน่ายต่อสถานการณ์บ้านเมือง ซึ่งเต็มไปด้วยความขัดแย้ง แย่งชิงผลประโยชน์และแตกแยกกันเองของนักการเมือง จึงไม่อยากเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

ผลกระทบต่อประชาชนทั้งด้านบวกด้านลบที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นเป็นเรื่องน่ารังเกียจหากพบเห็นหรือได้ยิน/ได้ฟังเกี่ยวกับพฤติกรรมการทุจริต หรือสื่อไปในทางทุจริต ร้อยละ 76.00 ซึ่งจากผลการวิจัย พนิตา ประยูรศิริ (2541) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของนักการเมืองกับการยอมรับของประชาชน และได้กล่าวถึงผู้นำหรือนักการเมืองที่ดีควรมีคุณภาพแห่งจิตใจหรือมีจริยธรรมประจำใจ ดังนี้ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และ

พวกพ้อง ซึ่งเป็นจริยธรรมของมนุษย์ทุกคนที่อยู่ในสังคม และต้องการเห็นความสงบสุขและความเจริญรุ่งเรืองของสังคม แต่เนื่องจากนักการเมืองเป็นผู้ที่มีอำนาจมากในสังคม และมีส่วนในการนำสังคมไปสู่ความดีขึ้นหรือเลวลง นักการเมืองจึงควรมีจริยธรรมข้อนี้นี้มากกว่าคนธรรมดา อริสโตเติล กล่าวว่า “ถ้าการปกครองนั้นไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมแล้วไซ้ การปกครองนั้นย่อมเลวแต่สถานเดียว” จากเหตุผลดังกล่าว อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเพิกเฉย เพราะแฉ่งเบาะแสและร้องเรียนไป ก็ไม่ได้รับการตรวจสอบ หรือปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

1. ให้มีมาตรการในการลงโทษนักการเมืองที่แสวงหาผลประโยชน์จากการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ โดยให้ออกกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติปราบปรามการทุจริตเนื่องจากการมีผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นมาบังคับใช้
2. ควรมีการปลูกฝังเรื่องคุณธรรม จริยธรรม เรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการมีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการทุจริต
3. ภาครัฐ ผู้นำชุมชน ควรมุ่งส่งเสริมไปยังกลุ่มเยาวชน นักศึกษา วิทยากร เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยต้องเปิดพื้นที่ทางการเมืองของชุมชนให้กับกลุ่มคนเหล่านี้ได้มีโอกาสแสดงบทบาทของตนเองเพิ่มมากขึ้น
4. นักการเมืองท้องถิ่น หรือผู้นำชุมชนควรตระหนักในการเข้ารับฟังปัญหาของประชาชนอย่างทั่วถึงและนำไปปฏิบัติจริง เพื่อจะทำให้ประชาชนไม่เบื่อหน่ายการเมือง หรือการมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสงขลาหรือจังหวัดอื่นๆ ต่อไป
2. ควรทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อน การทุจริต รวมไปถึงช่องทางการสื่อสาร และแนวทางการตรวจสอบตามทัศนคติของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- เทศบาลนครหาดใหญ่. (2558). จังหวัดสงขลา [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <http://www.hatyaicity.go.th/content/5>.
- บงกช สุทัศน์ ณ อยุธยา. (2550). การแก้วิกฤติโลกด้วยจริยธรรมนักการเมือง. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.
- ปรีชา เลิศกมลมาศ. (2535). ความคิดเห็นของผู้บริหารกระทรวงมหาดไทยในการกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของข้าราชการกระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พนิดา ประยูรศิริ. (2541). *ภาพลักษณ์ของนักการเมืองกับการยอมรับของประชาชน* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชาย รัตนดิถก ณ ภูเก็ต. (2541). *ชนชั้นกับการเลือกตั้ง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิภาษา.